

Spis treści

Wprowadzenie 9

Część I

ROZUMIENIE BEZPIECZEŃSTWA

Rozdział 1. **Bezpieczeństwo jako warunek przetrwania gatunku ludzkiego** 15

- 1.1. Sens i cele życia 15
- 1.2. Teorie ewolucji 20
- 1.3. Koncepcje dobra i zła 21
- 1.4. Wielość postaw agresywnych 28
- 1.5. Normy etyczne 29
- 1.6. Człowiek ekologiczny 30

Rozdział 2. **Bezpieczeństwo jako potrzeba** 34

- 2.1. Pojęcie potrzeby 34
- 2.2. Znaczenie osobistego bezpieczeństwa 38
- 2.3. Potencjał wiktymogenny 41
- 2.4. Środki masowego przekazu a poczucie bezpieczeństwa 45
- 2.5. Subiektywne oceny zagrożeń 46
- 2.6. Wpływ procesów globalizacji na poczucie bezpieczeństwa 50

Rozdział 3. **Bezpieczeństwo jako wartość** 53

- 3.1. Pojęcie wartości 53
- 3.2. Zachowanie moralne i etyczne 57

Spis treści

Wprowadzenie 9

Część I

ROZUMIENIE BEZPIECZEŃSTWA

Rozdział 1. **Bezpieczeństwo jako warunek przetrwania gatunku
ludzkiego** 15

- 1.1. Sens i cele życia 15
- 1.2. Teorie ewolucji 20
- 1.3. Koncepcje dobra i zła 21
- 1.4. Wielość postaw agresywnych 28
- 1.5. Normy etyczne 29
- 1.6. Człowiek ekologiczny 30

Rozdział 2. **Bezpieczeństwo jako potrzeba** 34

- 2.1. Pojęcie potrzeby 34
- 2.2. Znaczenie osobistego bezpieczeństwa 38
- 2.3. Potencjał wiktymogenny 41
- 2.4. Środki masowego przekazu a poczucie bezpieczeństwa 45
- 2.5. Subiektywne oceny zagrożeń 46
- 2.6. Wpływ procesów globalizacji na poczucie bezpieczeństwa 50

Rozdział 3. **Bezpieczeństwo jako wartość** 53

- 3.1. Pojęcie wartości 53
- 3.2. Zachowanie moralne i etyczne 57

3.3.	Normy etyczne a normy prawne	60
3.4.	Związki między prawem i moralnością	65
Rozdział 4.	Bezpieczeństwo jako stan świadomości	71
4.1.	Rodzaje potrzeb	71
4.2.	Działania zbiorowe	74
4.3.	Lęk przed przestępczością	80
4.4.	Zaspokajanie potrzeby bezpieczeństwa	84
4.5.	Bezpieczeństwo w społeczności lokalnej	87
Rozdział 5.	Bezpieczeństwo jako prawo człowieka	90
5.1.	Rola norm prawnych	90
5.2.	Podstawowe prawa i wolności człowieka i obywatela	95
5.3.	Kategorie praw człowieka	98
5.4.	Prawo do życia	102
5.5.	Prawa człowieka w świetle umów międzynarodowych i Konstytucji RP	104
 <h2>Część II</h2> <h3>PERSPEKTYWY BEZPIECZEŃSTWA</h3> 		
Rozdział 6.	Biologiczno-medyczny wymiar bezpieczeństwa	111
6.1.	Pojęcia „zdrowie” i „choroba”	111
6.2.	Czynniki kształtujące zdrowie	118
6.3.	Standardy deontologiczne	122
Rozdział 7.	Bezpieczeństwo ekologiczne	127
7.1.	Ochrona środowiska jako problem globalny	127
7.2.	Główne problemy ochrony środowiska	128
7.3.	Potrzeba adaptacji do zmieniających się warunków klimatycznych	132
7.4.	Nowa strategia ochrony środowiska	135
Rozdział 8.	Antropologiczno-kulturowe aspekty bezpieczeństwa	139
8.1.	Różne kierunki antropologii i kultury	139
8.2.	Stadia rozwoju antropologii	145
8.3.	Kultura globalna	150

- Rozdział 9. **Bezpieczeństwo człowieka w świetle etyki** 156
- 9.1. Etyczne problemy konfliktów zbrojnych 156
 - 9.2. Zagadnienia etyczne tortur 158
 - 9.3. Idee traktatu Niccolò Machiavellego *Książę* 163
- Rozdział 10. **Bezpieczeństwo w ujęciu psychologii** 166
- 10.1. Czynniki determinujące osobowość człowieka 166
 - 10.2. Motywacja zachowań ludzkich 169
 - 10.3. Psychoanaliza Zygmunta Freuda 173
 - 10.4. Koncepcja osobowości Carla G. Junga 174
 - 10.5. Teoria Alfreda Adlera 175
 - 10.6. Koncepcje wywodzące się z psychoanalizy społecznej 176
 - 10.7. Koncepcje konstytucjonalne 178
 - 10.8. Koncepcje personologiczne 179
 - 10.9. Egzystencjalna psychologia osobowości 181
 - 10.10. Psychologia humanistyczna 181
 - 10.11. Personalizm 183
 - 10.12. Psychologia poznawcza 184
- Rozdział 11. **Socjologiczne aspekty bezpieczeństwa** 187
- 11.1. Socjologia stosowana 187
 - 11.2. Mechanizmy funkcjonowania społeczności 190
 - 11.3. Kontrola społeczna 197
 - 11.4. Perspektywa ponowoczesności w socjologii 198
 - 11.5. Globalizacja a zagadnienie bezpieczeństwa 200
- Rozdział 12. **Bezpieczeństwo w świetle analiz nauk prawnych** 204
- 12.1. Rola prawa w zapewnieniu bezpieczeństwa 204
 - 12.2. Podział władz 209
 - 12.3. Czynniki zakłócające realizację prawa 211
 - 12.4. Budowa systemu prawa 214
 - 12.5. Zagrożenia bezpieczeństwa 218
 - 12.6. Znaczenie kryminologii w badaniach nad bezpieczeństwem 218
- Rozdział 13. **Bezpieczeństwo w perspektywie badań politologicznych** 223
- 13.1. Rozumienie polityki 223
 - 13.2. Modernizacja polityki 226
 - 13.3. Terroryzm 230

Rozdział 14.	Ekonomiczne aspekty problematyki bezpieczeństwa	240
14.1.	Teorie i modele ekonomiczne	240
14.2.	Wpływ rewolucji na zmiany społeczne	246
14.3.	Zagadnienia życia indywidualnego i społecznego	249
Rozdział 15.	Bezpieczeństwo z punktu widzenia prakseologii	258
15.1.	Przeciwdziałanie postawom agresywnym	258
15.2.	Rodzaje walk	266
Rozdział 16.	Bezpieczeństwo człowieka w kontekście rozwoju cywilizacji technicznej i komunikacji	278
16.1.	Industrializacja	278
16.2.	Nowe technologie a bezpieczeństwo człowieka	280
16.3.	Rozwój technologiczny. Komunikacja	282
16.3.1.	Społeczna rola techniki	282
16.3.2.	Konsekwencje rozwoju technologicznego a teorie komunikacji	283
16.3.3.	Wpływ mass mediów na odbiór rzeczywistości przez człowieka	285
16.3.4.	Stres informacyjny	290
16.4.	Bezpieczeństwo w ujęciu informatyki	298
16.5.	Zagrożenia technologiczne – podsumowanie	304
Bibliografia		308